

Fogvatartás és biztonság

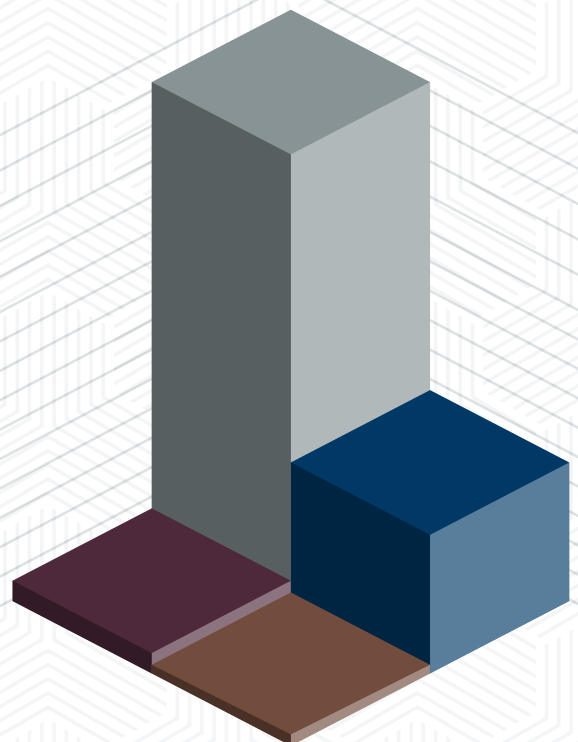
FOGVATARTOTTI LÉTSZÁM, ELHELYEZÉS

A letartóztatottak teljes létszáma a 2023. évi 4 227 főhöz képest 2024. december 31-ére 4 275 főre nőtt, arányuk 23,15% volt a teljes (nyilvántartott) fogvatartotti populációhoz képest (18 464 fő).

A fiatalkorú, letartóztatást töltő fogvatartottak száma december 31-én 32 fő volt, mely a teljes letartóztatotti létszám (4 275 fő) 0,74%-a.

A jogerősen elítéltek teljes (nyilvántartott) létszáma 2024. december 31-én 13 412 fő volt, ami 518 fős, azaz 4,01%-os növekedést jelent az előző év utolsó napjához viszonyítva (2023. december 31.: 12 894 fő). Az elítéltek csoportjában továbbra is a börtön végrehajtási fokozat képviselte a legnagyobb arányt, a jogerős szabadságvesztést töltők 53,98%-a (7 240 fő) ide sorolható (a fiatalkorú börtön fokozatú szabadságvesztést töltők figyelembevétele nélkül). A fegyház végrehajtási fokozatú

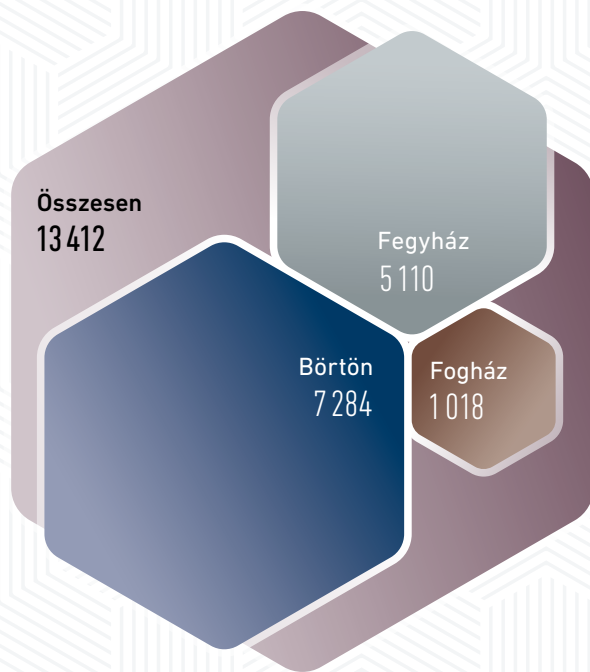

● Jogerősen elítélt	13 412 fő	72,64%
● Letartóztatott	4 275 fő	23,15%
● Elzárást töltő	573 fő	3,11%
● Kényszergyógykezelt	204 fő	1,1%

Összesen **18 464 fő** **100,00%**

[3. ábra] Fogvatartottak megoszlása 2024. 12. 31-én (fő, %).

elítéltek száma 2024. december 31-én 5 110 fő volt, így az elítéltek 38,1%-a tartozott a legsúlyosabb végrehajtási kategóriába. A fegyház fokozatban végrehajtott

[4. ábra] Jogerősen elítéltek összlétszámának megoszlása 2024. december 31-én (fő)

szabadságvesztésüket töltő fogvatartottak létszáma (a fiatalokú fogház fokozatú szabadságvesztést töltők figyelembevétele nélkül) csökkent, a pénzbüntetés és közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztéseket is figyelembe véve 982 fő volt, mely 7,32%-os arányt jelent. A fiatalokú szabadságvesztésüket töltött fogvatartottak száma 80 fő (fiatalokú börtön: 44 fő; fiatalokú fogház: 36 fő) volt, mely a teljes elítéltek létszám (13 412 fő) 0,59%-a.

A teljes elítéltek létszám 5 110 fő fegyház, 7 240 fő börtön, 982 fő fogház fokozatú, valamint 80 fő fiatalokú szabadságvesztést töltő fogvatartott számából tevődött össze.

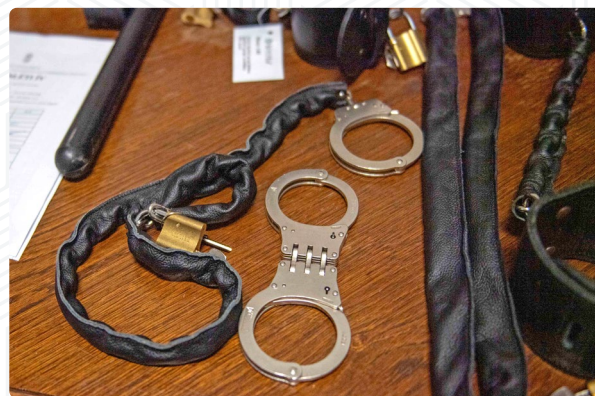
Az elzárást töltők (szabálysértési és büntetőjogi elzárás egyben) létszáma 2024. december 31-én 573 fő volt. A korábbi év rögzített létszámadatánál ez az érték 26 fővel, azaz 4,34%-kal kevesebb (2023. december 31.: 599 fő).

A kényszergyógykezeltek létszáma a 2024. év utolsó napján 204 fő volt, mely csökkenést jelent az előző évi záróadathoz viszonyítva (2023. december 31.: 219 fő). A kényszergyógykezeltek elhelyezése folyamatosan biztosított volt az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézetben.

A fiatalokúak aránya a teljes fogvatartotti populáción belül csekély csökkenést mutat. 2024. december 31-én 112 fő töltötte letartóztatását vagy szabadságvesztés-büntetését fiatalokúként, ami 33 fővel kevesebb az előző év utolsó napi adatánál (2023. 12. 31.: 145 fő).

A női fogvatartottak létszáma 2024. december 31-én 1 608 fő volt, mely 141 fő növekedést jelent a 2023. évi létszámadathoz képest (2023. december 31.: 1 467 fő). A női fogvatartottak elhelyezését biztosító bv. intézetek arányos feladatmegosztását továbbra is csak állandó központi koordináció mellett és a férőhely-kapacitások folyamatos figyelembevételével lehet fenntartani.

A nem magyar állampolgárságú fogvatartottak létszáma 309 fővel csökkent, 2024. december 31-én 758 fő volt, a teljes fogvatartotti állomány közel 4,1%-a tartozott ebbe a körbe. Ezen fogvatartottak száma 28,95%-kal csökkent az előző év utolsó napjához viszonyítva (2023. december 31.: 1 067 fő).

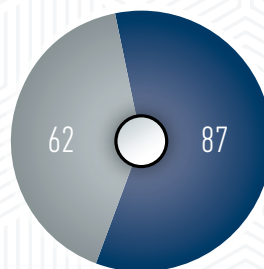
A veszélyhelyzet ideje alatt egyes büntetés-végrehajtást érintő rendelkezések eltérő alkalmazásáról szóló 3/2023. (I. 12.) Korm. rendelettel bevezetett, külföldi elítéltek szabadságvesztése más országnak történő átadásáig engedélyezett megszakítása okán 33 fő fogvatartott szabadítására került sor. A további létszámcsökkentést az embercsempészás bűncselekmény miatt elítéltek reintegrációs őrizetéről szóló 148/2023. (IV. 27.) Korm. rendelet segítette elő, mely lehetővé tette az embercsempészás bűncselekmény miatt elítéltek reintegrációs őrizetét, ami a 2024. évben 414 fő vonatkozásában került alkalmazásra. Ezen személyek közül – az őrizet szabályainak megszegése okán – nem került visszafogadásra senki. A 414 főből 11 fő esetében a reintegrációs őrizet sikeresen letelt, így ezek a személyek a büntetés-végrehajtás nyilvántartásában szabadításra kerültek.

A FOGVATARTÁS BIZTONSÁGA

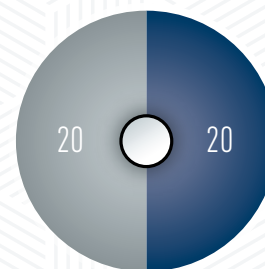
A 2024. év során a fogvatartottak által egymás sérelmére elkövetett erőszakos cselekmények összes esetszámában növekedés tapasztalható. Ezen cselekmények közül a súlyos testi sértések esetszáma 42%-kal, a zsarolásé pedig 57%-kal emelkedett. A kényszerítések esetszáma megegyezik a 2023. évben megállapított esetszámmal, az öngyilkosságoké pedig 2 esetről 6-ra emelkedett.

A köznyugalmat is megzavaró rendkívüli esemény, illetve foglyszökés büntette 2024-ben – az előző évhez hasonlóan – nem történt, azonban annak vétségi alakzata 3 esetben valósult meg. Ez 50%-os növekedést jelentett az előző évi adathoz képest (2023.: 2 eset).

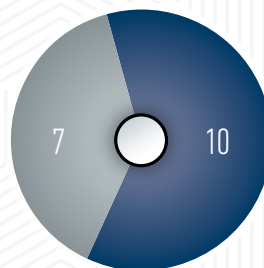
A Biztonsági Szolgálat folyamatos elemző-értékelő tevékenységének része az egyes statikus biztonsági elemek állapotának, valamint funkcionalitás szerinti megfelelőségének vizsgálata, ezt követően pedig fejlesztési javaslat kidolgozása valamennyi bv. intézet érintettségében.

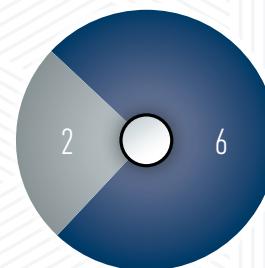
Súlyos testi sértés

Kényszerítés

Zsarolás

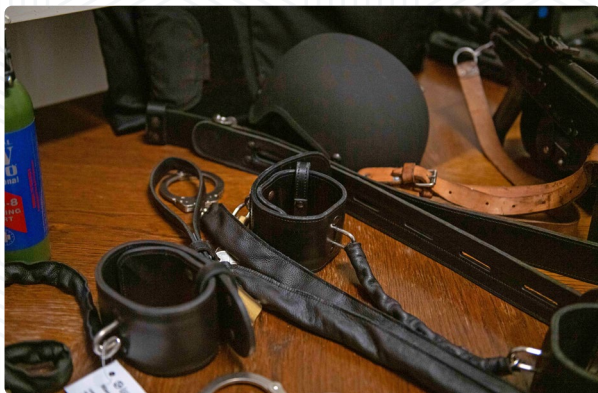

Öngyilkosság

[5. ábra] Fogvatartottakkal kapcsolatos események (esetszám) ● 2023; ● 2024

A statikus biztonsági elemekhez kapcsolódó szakirányító tevékenység folyamatos, időszakosan visszatérő feladatként került állandósításra a szolgálat tevékenységében.

A 2024. évben három kiemelt területen folytatta le a statikus biztonsági elemek vizsgálatát a biztonsági szakterület, az alábbiak szerint.

Az év második félévének elején a biztonsági szakterület vizsgálatot folytatott a használaton kívüli, vagy nem állandó jelleggel használt zsilipterek felmérésének és megszüntethetőségük felülvizsgálatának tárgyában. A végrehajtott elemző-értékelő tevékenység által megállapításra került, hogy valamennyi zsiliptér megléte szükséges és indokolt, így a használaton kívüli, illetve nem állandó jelleggel használt zsilipterek közül egy esetben sem történt intézkedés azok lezárására, illetve megszüntetésére.

Tárgyévben sor került továbbá a bv. intézeteknél alkalmazott felügyeleti rendszerben a fogvatartottak mozgási útvonalain található ajtók, szektorrácsok és egyéb átjárók nyitottságát jelző, hangalapú riasztás beállítására. E funkció alkalmazásának legfőbb előnye és specifikuma, hogy egy meghatározott időtartamú nyitott állapot után a technikai rendszerkezelő, vagy az adott helyszín közelében található, állandó jelleggel működtetett szolgálatteljesítési hely irányába riaszt. Ennek következtében – a rendkívüli események prevenciója érdekében – a szükséges intézkedés megtételére azonnal lehetőség nyílik.

A biztonsági szaktevékenység kiemelt feladatai közé tartozik a bv. intézetek külső védelmi vonalain telepített statikus biztonsági elemek állapot, valamint funkcionalitás szerinti megfelelést célzó vizsgálata, melynek

végrehajtását – az előző évekhez hasonlóan – a 2024. évben is prioritásként kezelte a biztonsági szakterület. A vizsgálat kiterjedt a telepített pengeéles dróthengerek és síkhálók folytonosságára, megfelelő rögzítettségére és azok állapotára (korrodáltság, funkcionalitás). A végrehajtott vizsgálat során ismertté vált, hogy mely bv. intézetekben szükséges az egyes elemek cseréje, illetve javítása. Ennek értelmében a biztonsági szakterület – a rendelkezésre álló központi készletből – az elmúlt évben összesen 1 660 tábla (3 486 m) pengeéles kerítés, továbbá 1 271 tekercs (12 710 m) NATO-drót és az azok rögzítéséhez szükséges elemek kiutalására intézkedett. A bv. intézetek rendelkezésére bocsátott statikus biztonsági elemek funkcionális és szakszerű alkalmazásának folyamatos monitorozása a biztonsági szakirányítói tevékenység fontos eleme.

A 2024. évben a BVOP, Biztonsági Szolgálat, Központi Támogató Főosztály, Műveleti Osztály (a továbbiakban: KMO) kiképzői és a kijelölt állományi tagok több olyan képzésen vettek részt, amelyek által magasabb képzettségi szint érhető el. A teljesség igénye nélkül a társszervek és a KMO kiképzői által szervezett és lebonyolított alábbi képzések kerültek végrehajtásra.

- **Intézkedéstaktikai lélektani képzés**

A Rendőrség Nemzetközi Oktatási Központ szervezésében 2024. március 04-08. között realizálódott speciális képzésen a KMO kiképzői vettek részt. A képzés fő célja olyan lélektaktikai tréning módszerek megismertetése a résztvevőkkel, amelyek professzionális és magas fokon kontrollált érzelmi működésmódot tesznek lehetővé a magas kockázatú feladatok ellátása során.

- **Gépjárműkísérési és -biztosítási képzés**

A Készenléti Rendőrség Bevetést Támogató Osztályával közösen – 2024. november 11-én és 18-án – lebonyolított képzés a gépjárművel történő kísérés és szállítás témakörének speciális szakmai mozzanatait

és eljárásrendjét járta körül. A képzésen a KMO kiképzői és vezetéstechnikai oktatói vettek részt. Fő célja a fogvatartotti szállítójárművek biztosítása, támadás során a szállítójármű, a kísérő konvoj és a fogvatartottak kezelése, valamint olyan taktikai eljárasmódok megismerése, amelyek a szállítás és bármely más speciális feladat ellátása során hasznosíthatók.

• Elektromos sokkoló fegyver instruktori és végfelhasználói alapképzés

A bv. szervezet – a Milipol Zrt. és az amerikai AXON vállalat közös koprodukciójának köszönhetően – 2024 szeptemberében kapta meg a TASER XP26 elektromos sokkoló fegyver (a továbbiakban: TASER) oktatására vonatkozó instruktori képzést, amelynek eredményeként országosan 18 fő hivatásos állományú tag szerzett alkalmas minősítést. Ezt megelőzően került sor a kényszerítő eszköz bv. szervezetnél történő rendszeresítésére és alkalmazásba vételére, illetve a jogszerű és szakszerű alkalmazás tárgyában módszertani útmutató kiadására.

A rendelkezésre álló normatív és tudásbeli platform alapján megindulhatott az országos képzés, melynek során első alkalommal 2024 decemberében került végrehajtásra TASER végfelhasználói alapképzés a KMO instruktoraik irányításával. Ezt követően a BVOP Biztonsági Szolgálat a TASER instruktorként bevonásával megkezdte a saját TASER oktatási struktúra, módszertan és képzési szakanyag kialakítását, melynek eredményeként elkészült a speciális, bv. szervezeten belül akkreditált „TASER felhasználói alapképzés”.

Felmérésre kerültek továbbá azon védőfelszerelések, melyek hatékony védelmet biztosítanak a csapatszolgálati tevékenységek és a speciális beavatkozási feladatok során az alkalmazással érintett állomány részére, valamint az innovatív intézkedéstaktikai eljárások országos, agglomerációs szintű és helyi képzésének folyamatos biztosítását szolgálják.

Tekintettel arra, hogy ezen védőfelszerelések (rendvédelmi pajzs, testvédő páncél, sisak) országosan alacsony számban álltak rendelkezésre, valamint azok – életkorból, szavatossági időből eredő állapot alapján – használati funkciója során is komoly minőségi kifogások merültek fel, ezért a Készenléti Rendőrséggel kialakított együttműködés során új:

- 1 000 db CPE RSH-100/2 védőpajzs,
- 1 000 db MSA Gallet MO 5011R védősisak, a hozzá csatlakoztatható MSA 3S-H-5001 gázálarccal, valamint
- 1 000 db CPE teljes szúrás-, vágás- és ütészálló testvédő felszerelés

került átadásra a bv. szervezet részére.

Az átadás-átvétellel egyidejűleg komparatív alapú teszt-eljárás végrehajtása történt meg, melynek célja annak megállapítása volt, hogy a bv. szervezetenél előforduló életszerű szimulációs helyzetekben a védőfelszerelések fizikai behatással szembeni ellenálló és személyvédelmi képessége megfelel-e a csapatszolgálati tevékenységben, illetve extrém helyzetekben (rendkívüli esemény felszámolás) történő használhatóságnak.

A hatásvizsgálat alapján megállapításra került, hogy a védőfelszerelések a nagyobb erejű ütést, rúgást és a kemény eszközzel való sújtást anyagtorzulás vagy sérülés nélkül elviselik, a testvédő felszerelés szövetanyagán a késsel történő vágás és szúrás nem hatol át, kárt nem okoz, azok védelmi funkciójukat (élet és testi egészség védelme) hatékonyan ellátják.

Ezt követően került sor a védőeszközök – agglomerációs szinten történő – létszám- és feladatarányos kiosztására.

TILTOTT TÁRGYAK BEJUTÁSÁNAK MEGELŐZÉSE

A tiltott tárgyak vonatkozásában megállapítható, hogy az esetszámok összességében csökkenő tendenciát mutatnak. A kábítószergyanús anyagok előtálalása, valamint

azok bv. szervek területére történő bejutása a 2024. évben jelentősen visszaesett, ami a felderítési tevékenység és a kábítószer-kereső kutyák alkalmazásának hatékonyságát jelzi (90 előtálalt anyagból mindössze 11 jutott be a bv. szervek területére).

Továbbra is kiemelt feladatként került kezelésre az illegális – főként kisméretű – mobiltelefonok bejutásának megakadályozása. A tárgyévben összesen 513 darab ilyen eszköz került előtálalásra, mely a 2023. évi 429-hez képest növekedést jelent – a fogvatartottakhoz való eljutásuk arányszáma 20%-kal nőtt –, ami ugyanakkor

azt is jelzi, hogy a bv. szervezeten belüli felkutatási tevékenység színvonala is erősödött a 2023. évhez képest.

SZÁLLÍTÁSI FELADATOK

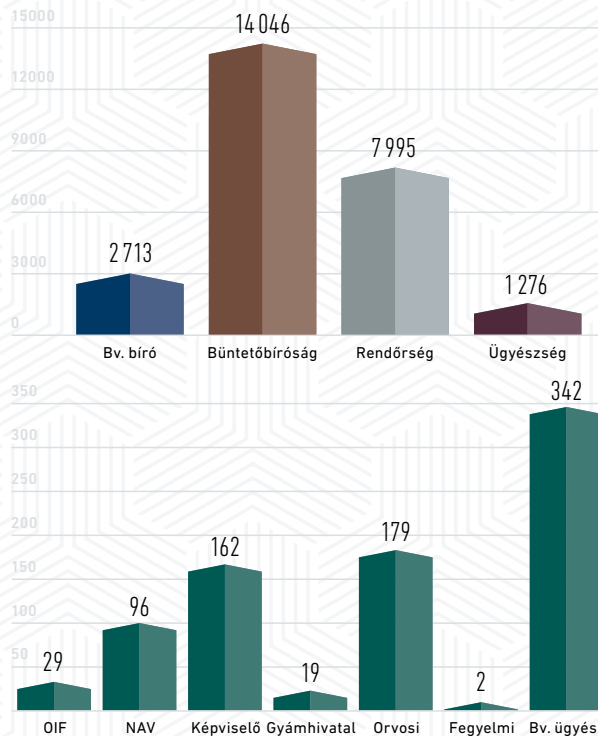
A 2024. évben új kihívást jelentett a fogvatartotti létszám lassabb, de állandó növekedése, az egyes bv. intézetek telítettségi értékeinek folyamatos optimalizálása, a folytatódó és az új kiemelt munkáltatási projektek kivitelezéséhez szükséges munkaerő-átcsoportosítás, a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Bv. Intézet bezárása, valamint a Tolna Vármegyei Bv. Intézet és a Heves Vármegyei Bv. Intézet leürítése. Mindezek együttesen a szállítási kapacitások leghatékonyabb kihasználását igényelték.

Az agglomerációs központokkal kialakított szoros együttműködés, illetve a szervezési tevékenység tapasztalatainak értékelése és az eljárási folyamatokba történő folyamatos integrálása hozta meg azt az eredményt, hogy a szállítási esetszámok – a fent felsorolt feladatok végrehajtása ellenére – az előző év azonos időszakához mérten nem haladták meg a 2023. évi mértéket, így 2024. december 31-éig 24 956 esetben történt meg a fogvatartottak célzott átcsoportosítása.

A 2017 óta tartó kedvező folyamatnak köszönhetően, a korábbi esetszámok töredékére, mintegy 35,64%-ára sikerült a szállítási esetszámokat visszaszorítani (2017.: 70 027 eset). Ennek eredményeként – a megelőző évhez mérten – 428 esettel kevesebb szállítás került végrehajtásra a 2024. év végére (2023. december 31.: 25 384 eset; 2024. december 31.: 24 956 eset).

TÁVTÁRGYALÁS, TÁVMEGHALLGATÁS, BV. INTÉZETI BÍRÓSÁGI TÁRGYALÁSOK

A telekommunikációs eszközök útján megvalósuló távtárgyalásokhoz biztosított videokonferencia-végpontok számában nem történt változás (a bv. intézetek bezárása

[6. ábra] A távtárgyalások és távmeghallgatások számának 2024. évi alakulása

ellenére sem), ezekből továbbra is 70 darab áll rendelkezésre.

A 2024. évben is lehetőség volt arra, hogy a bíróságok közvetlenül foglaljanak személyes előállításra vonatkozó idézést a digitális felügyelőfoglaló rendszerben, mellyel az adminisztratív terhek csökkentése, illetve az ügyintézés gyorsítása egyszerre valósul meg.

Az eszközök alkalmazására összesen 26 859 esetben került sor, mely 9,47%-kal több a korábbi évhez képest (2023.: 24 535), ami 273 millió forint megtakarítást eredményezett a bv. szervezet vonatkozásában.

A távtárgyalás lehetősége a személyes jellegű előállítások tekintetében 51,32%-os csökkenést eredményezett a bevezetése óta: míg 2019-ben 23 780, addig 2024-ben már csak 12 205 személyes jellegű előállítás történt.

A módszer elterjedése kapcsán kiemelendő, hogy ez a rendszer nagymértékben hozzájárul a fogvatartás biztonságának és rendjének fenntartásához tekintettel arra, hogy alkalmazása folytán szignifikánsan csökkent a tárgyalásra történő fizikai előállítások száma.

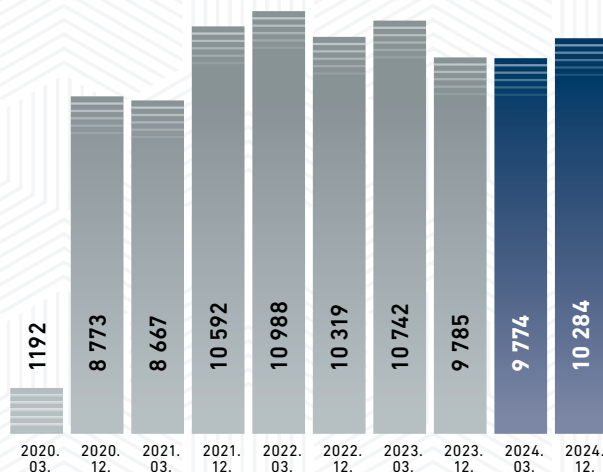
A bv. intézetekben a korábbi években kialakított bírósági tárgyalóhelyiségek minden tárgyi és technikai feltételnek megfelelnek, illetve elegendő teret biztosítanak a tárgyaláson kötelezően részt vevő személyek részére.

FOGVATARTOTTI KAPCSOLATTARTÁS

A bv. törvény 2024. március 01-jén hatályba lépett módosításai nyomán a látogatások és a videóhívások engedélyezett alkalomszáma általánosságban is növekedett, különösen a legnagyobb létszámmal rendelkező III. fogvatartotti kategóriában, mely a korábbi fegyház

enyhébb, a börtön általános és a fogház szigorúbb rezsimét foglalja magába. Ezen túl a fogvatartottak és a közeli hozzátartozóik közötti érintkezés is engedélyezésre került az I-III. kategóriákban. A jogszabályváltozás hatályba lépését követően, 2024. március 05-én kiadásra került a fogvatartotti jogosultságok szabályrendszere,

[7. ábra] A videóhívás lehetőségével élő fogvatartottak számának alakulása 2020. március és 2024. december között (fő)

mely többek között a kapcsolattartással összefüggő változásokat is tartalmazza.

A 2024. évben 75 576 darab magánjellegű látogatási esemény történt, összesen 11 262 fő különböző fogvatartott részvételével. Mind a látogatások és videóhívások esetszáma – két kisebb visszaeséstől eltekintve –, mind az azokon részt vevő fogvatartottak létszáma folyamatosan emelkedett.

KUTYÁS SZOLGÁLAT

Átdolgozásra került a szolgálati kutyák és vezetőik tanulmányi és vizsgaszabályzata. Az előző évek tapasztalatai alapján módosításra került a tanfolyamok oktatási anyaga és a vizsgák végrehajtásának rendje.

A Csengeri Országos Bv. Intézet szolgálati kutya állományának feltöltése érdekében 10 szolgálati kutya került beszerzésre.

A 2024. évben három alkalommal járőr-kutyák és egy alkalommal kábítószerkereső-kutyák képzésére irányuló tanfolyam került végrehajtásra.

A kutyavezetők és szolgálati kutyáik elsajátították az alapvető, a szolgálatellátáshoz szükséges őrző-védő, kereső és engedelmisségi feladatokat. A gyakorlati ismeretekeken túl az elméleti oktatás is nagy hangsúlyt kapott a képzések során. A képzések zárásaként 28 kutyavezető és 28 szolgálati kutya tett sikeres záróvizsgát.

A bv. szervezet Szlovákiában és Csehországban is képviselte magát a nemzetközi kutyás versenyeken. A delegált személyi állomány járőr és kábítószer-kereső feladatokban mérettette meg magát a külföldi társ rendvédelmi szervek kutyavezetőivel. A nemzetközi versenyeken történő részvétel az érintett állomány szakmai fejlődését jelentősen elősegítette. Lehetőség nyílt a felkészültségi szint összehasonlítására a hasonló adottságú országgal, a jó gyakorlatok elsajátítására, az egymástól történő kölcsönös tanulásra, a tapasztalatok megosztására.

FOGVATARTOTTAK OKTATÁSA, KÉPZÉSE

A fogvatartottak biztonságos őrzése mellett, a bv. szervezet küldetése – a törvényi és társadalmi elvárásoknak megfelelően – a hatékony reintegrációs tevékenység. A fogvatartottak visszaesési kockázatainak csökkentése szempontjából továbbra is prioritást élvez az oktatás és a piacképes szakmaképzések biztosítása. A szabadulás utáni munkaerő-piaci integráció hatékonyságának növelése érdekében bevezetett intézkedések eredményeként, 2024-ben az oktatásba bevont fogvatartotti létszám 12,7%-kal emelkedett.

A fogvatartotti állomány számára valamennyi agglomerációban lehetőség van az általános és a középiskolai, valamint a szakmaképzésben történő részvételre. A bv. szervezet folyamatosan törekszik az oktatásba bevont fogvatartottak létszámának növelésére.

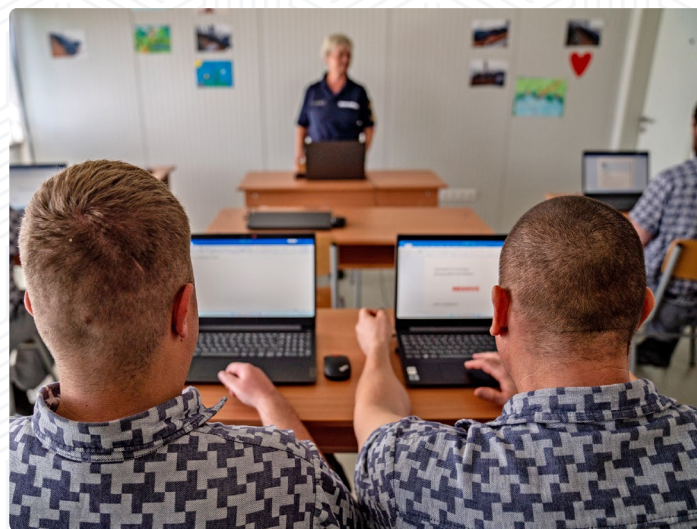
A bv. törvény 2024. március 01-jén hatályba lépett módosítása értelmében az elítéltek az oktatásban, illetve

TANÉV	Általános iskola	Középiskola	Szakképzés	Felsőfok	ÖSSZESEN
2018/2019	831	1 193	969	29	3 022
2019/2020	856	1 242	1 024	24	3 146
2020/2021	1 079	1 517	1 017	5	3 618
2021/2022	1 171	1 505	1 311	2	3 989
2022/2023	1 353	2 020	993	2	4 368
2023/2024	1 562	2 265	760	0	4 587
2024/2025	1 834	2 270	1 069	0	5 173

[1. táblázat] Fogvatartottak beiskolázási adatai (fő)

képzésben történő részvételért kreditpont szerzésére jogosultak. Ezzel összefüggésben intézkedés történt a bv. intézetek és a képző intézetek között fennálló együttműködési megállapodások aktualizálására. Az előző évekhez hasonlóan, az oktatásba bevont fogvatartotti létszám tovább emelkedett: míg a 2023/2024-es tanévben 4 587 fő fogvatartott vett részt az oktatásban, addig a 2024/2025-ös tanévben már 5 173 főre nőtt a résztvevők száma.

A 2023/2024-es tanévben a fogvatartottak szakmai vizsgáztatása nagy kihívást jelentett. A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról kiadott 12/2020. (II. 7.) Korm.

rendelet 260. § (1) bekezdése alapján „a szakmai vizsga a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott számítógép alkalmazását igénylő központi és projektfeladat megvalósításából” áll. A számítógép alkalmazását igénylő vizsgák zavartalan lebonyolítása a bv. szervezet és a képző intézetek kiváló együttműködésének volt köszönhető. A vizsgákon részt vevő fogvatartottak a vizsga számítógépen történő teljesítése mellett alapvető ismereteket is szereztek az informatikai eszköz használatáról, amely elősegíti a szabadulást követő munkaerő-piaci visszailleszkedésüket is. A vizsgákhoz szükséges infrastrukturális feltételek maradéktalanul biztosítottak voltak.

(a továbbiakban: Projekt) megvalósítására több mint 5 milliárd forint támogatásban részesült a konzorcium.

A Projekt megvalósítására rendelkezésre álló időszak tervezetten 2026. december 31-éig tart, ezen időszakban a meghatározott indikátorok és műszaki-szakmai eredmények alapján az alábbiak kerülnek végrehajtásra:

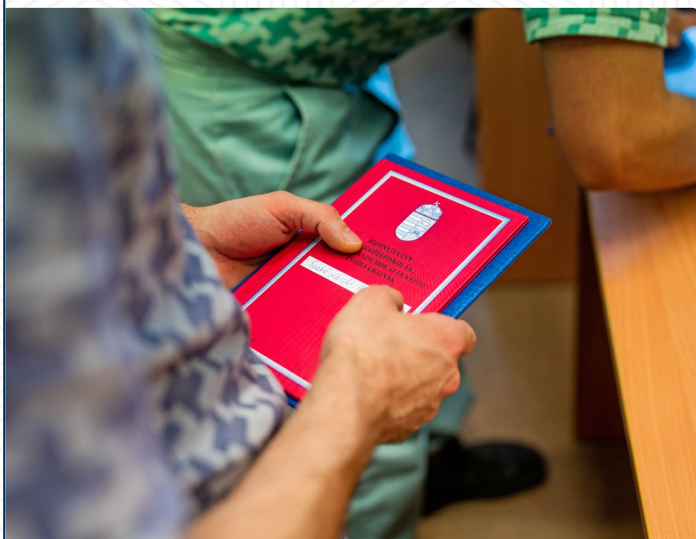
- 4 000 fő fogvatartott bevonása munkaerő-piaci integráló programba;
- 300 fő engedélyezett kapcsolattartó bevonása;
- 600 fő szabadult fogvatartott/hozzátartozó bevonása a Községi Foglalkoztató programjába.

A Projektben kiemelt szerep jut a fogvatartottak minél szélesebb körű foglalkoztatására, mely a szakképzésekkel, továbbá a munkaszocializációs és foglalkozási rehabilitációs projektelemek megvalósításával kerül kivitelezésre.

2024-ben a Projekt programjaiba 850 fő fogvatartott került bevonásra.

A Projektben részt vesz valamennyi bv. intézet, a feladatok – a személyi állomány által – országosan kerülnek végrehajtásra.

A Projekt a bv. szervezet reintegrációs tevékenységeivel szorosan együttműködve, azokat kiegészítve valósul meg.

EFOP PROJEKTIRODA

A kiemelt, európai uniós finanszírozású projektek keretében – a már közel 15 éven keresztül végzett reintegrációs tevékenység folytatása érdekében – az EFOP Projektiroda a Belügyminisztériummal közösen pályázatot nyújtott be, melynek bírálata alapján az EFOP_PLUSZ-3.1.1-24 „Társadalmi kohéziót erősítő komplex bűnmegelőzési és reintegrációs program”

„Művészetterápiás módszerek és eszközök alkalmazása, az egészségtudatosság kialakítása és fejlesztése, valamint a resztoratív mediáció bevezetése a büntetés-végrehajtásban” címmel pályázati projekt valósult meg, melynek egyik eleme az „Élj füstmentesen!” elnevezésű program. A fogvatartottak dohányzásról történő leszokásának támogatása érdekében minden agglomerációban füstmentes részlegek kerültek kialakításra azon dohányzó fogvatartottak részére, akik önként vállalják, hogy felhagynak a káros szenvedéllyel. A projekt kiemelt célja az egészségtudatos életmód megalapozása.

A BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁSI PÁRTFOGÓ FELÜGYELŐI TEVÉKENYSÉG ÉS A REINTEGRÁCIÓS ŐRIZET

10 évvel ezelőtt fogalmazódott meg azon szakmai igény, hogy a büntetés-végrehajtáshoz kapcsolódó pártfogó felügyelői feladatokat közvetlenül a bv. szervezet lássa el. Ennek háttérében több ok is meghúzódott, többek között azon szakmai koncepció és jogalkotói szándék, mely szerint a pártfogó felügyelő bv. intézetben belüli napi szintű jelenléte fokozottabb kapcsolattartást jelenthet az elítéltekkel, ezzel pozitívan befolyásolva a szabadulásra történő felkészítés hatékonyságát. Mindemellett, az érintett elítélttel és közvetlen hozzátartozóival folytatott megbeszélések útján a szakértői vélemények számottevően információgazdagabbá válhatnak, melyek eredményesebben szolgálják a döntés megalapozottságát. Végül, de nem utolsósorban így az elítélt bv. intézetben tanúsított magatartásáról, együttműködési hajlandóságáról és kiemelten a visszaesési kockázatának a mértékéről széleskörű, naprakész információ áll a szakemberek rendelkezésére.

A reform eredményességét tükrözi, hogy az elmúlt 10 évben a bv. pártfogó felügyelők összesen 16 945 szakértői véleményt készítettek, 29 189 fő elítélt szabadulásra történő felkészítését hajtották végre, valamint 37 218 fő pártfogó felügyeletét és utógondozását látták el.

A pártfogó felügyelet hatálya alatt állóknak csupán az 1,24%-a, a reintegrációs őrizetbe helyezett elítélteknek az 5,42%-a követett el olyan bűncselekményt, mely miatt ismételten szabadságvesztésre ítélték őket. Kiemelkedő eredménynek tekinthető, hogy a pártfogó felügyelet alatt állók és az utógondozásba bevont, szabadult fogvatartottak 88%-a munkaviszonyban áll. Ugyanez az arány a reintegrációs őrizetbe helyezettek esetében 94%.

2024. szeptember 19-én jubileumi konferenciával ünnepelte a BVOP Fogvatartási Ügyek Szolgálat a pártfogó felügyelet rendszerének 10 éves fennállását. A „10 éves a Büntetés-végrehajtási pártfogás” című rendezvényt a társszervek képviselőinek jelenlétében tartották meg.

A konferencián a hosszabb ideje kiegyensúlyozott, eredményes munkát végző pártfogó felügyelők országos parancsnoki elismerésben részesültek.

A BÖRTÖNLELKÉSZI TEVÉKENYSÉG, VALLÁSGYAKORLÁS

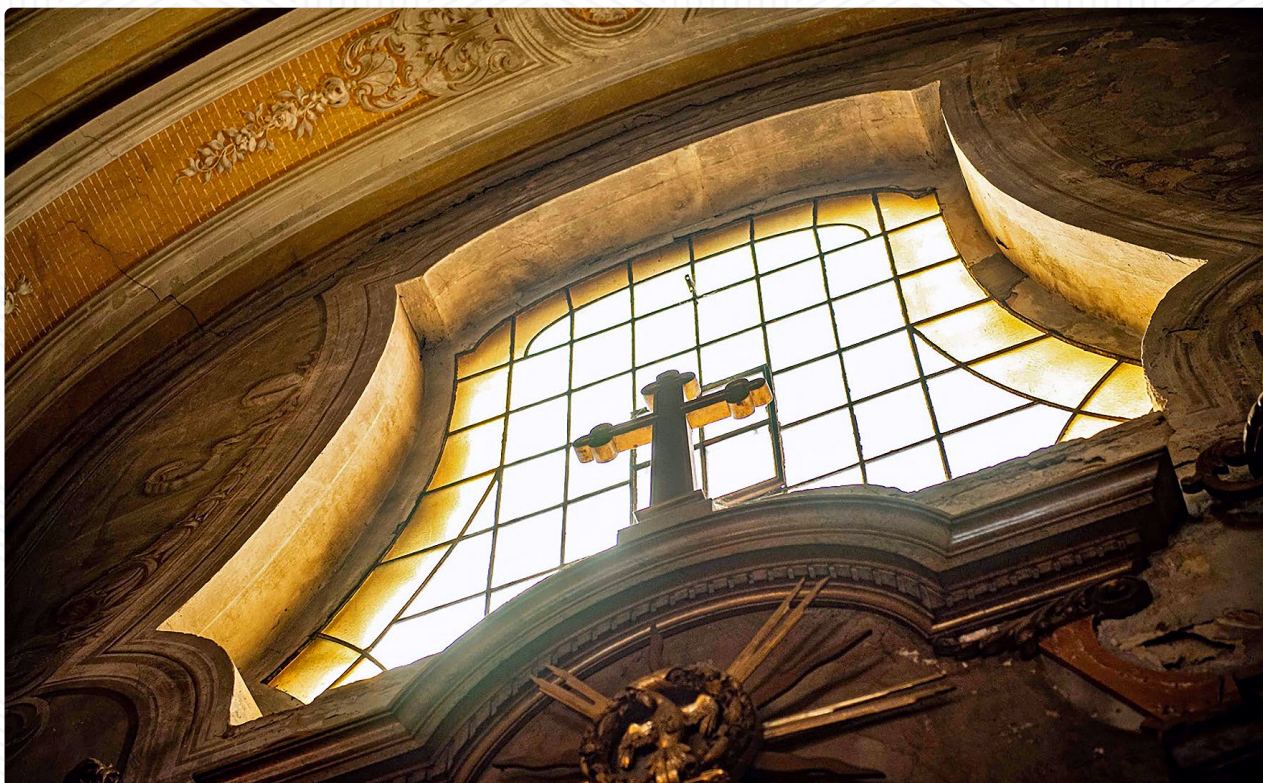
A Csengeri Országos Bv. Intézet állománytáblájában egy-egy főállású görög katolikus és református lelkipásztor számára biztosít státuszt a bv. szervezet, így a börtönlelkészek létszáma összesen 40 főre emelkedett. A bv. szervezet kiemelt tevékenységének tekinti a börtönlelkészi szolgálat támogatását és a fogvatartottak vallásgyakorlásának előmozdítását. Az eredményes reintegrációs törekvések elérésében a lelkészi szolgálat fontos pillére a bv. szervezetnek.

A Magyar Református Szeretetszolgálat megkeresése alapján, a Tököli Országos Bv. Intézetben 2024-ben ismét megrendezésre kerültek a hosszú hagyományokra visszanyúló Országos Fogvatartotti Imanapok.

A Katonai Ordinariátus megalakulásának 30. évfordulója alkalmából tartott, katonai tiszteletadással egybekötött egyházi alkalmon vett részt a BVOP Fogvatartási Ügyek Szolgálata.

A külföldi fogvatartottak létszámadatainak és a szabadidő hasznos eltöltésének tükrében felmérés készült – fogvatartotti könyvtárakba bevételezett és nyilvántartott – nem magyar nyelvű könyvek számára vonatkozóan. A Magyar Testvéri Börtöntársaságnak köszönhetően több száz idegen nyelvű kötettel gyarapodhatott a fogvatartottak rendelkezésére álló könyvállomány.

A koronavírus-járvány időszakában került bevezetésre és honosodott meg, hogy a vallásgyakorlás biztosítása érdekében – zárláncú televíziós hálózaton keresztül – a fogvatartottak a zárkákban is hozzáférhetnek vallási tartalmú műsorokhoz. A pandémiát követően ez a jó gyakorlat továbbra is használatban maradt.

KÖZPONTI KIVIZSGÁLÓ ÉS MÓDSZERTANI INTÉZET

A Központi Kivizsgáló és Módszertani Intézet (a továbbiakban: KKMI) székhelye a Budapesti Fegyház és Börtön területén található.

A KKMI fő feladatai közé tartozik a Kockázatelemzési és Kezelési Rendszer módszertanának kidolgozása, a kockázatelemzési eljárások fejlesztése, valamint a kockázatkezelésre irányuló programok kidolgozása és oktatása a bv. intézet személyi állományának részére.

KEK-programba országosan 78 csoportba, 845 fő fogvatartott került bevonásra, mely a csoportok tekintetében 120%-os, illetőleg a fogvatartotti létszám vonatkozásában 134%-os növekedést mutat a 2023. évben mért számadatokhoz (2023. évben: 65 csoportban, 629 fő fogvatartott) képest.

A 2023-ban kidolgozott és pilot-jelleggel bevezetett programok (az elítéltek kommunikációs készségeinek fejlesztése vagy a stresszkezelés módjainak elsajátítására fókuszáló foglalkozások) 2024-ben is fontos elemét képezték a KKMI által irányított részlegek mindennapjainak. Tárgyévben olyan további foglalkozásokkal is sikerült bővíteni az eszköztárat, melyek a fogvatartottak asszertivitását, a szabadulás utáni, a „civil” életben való eligazodását segítik.

A bv. törvény módosításának 2024. március 01-jén történt hatálybalépését követően, a KKMI a kockázatértékelésen és kockázatelemzésen felül végzi a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények, valamint az emberölés minősített esetei miatt elítélt, továbbá a 15 év vagy azt meghaladó időtartamú jogerős, letöltendő szabadságvesztésre ítélt fogvatartottak kezdeti kategória-besorolását is. 2024. március 01-jét követően 246 fő kockázatelemzési vizsgálata és kategóriába sorolása került végrehajtásra. A kockázatelemzési

[8. ábra] A KKMI agglomerációs osztályai

vizsgálat eredményei alapján, összesen 32 fő fogvatartott esetében került sor speciális részlegen történő elhelyezési javaslat megtételére, melynek kiemelt jelentősége van – az érintett fogvatartottak speciális igényeinek figyelembevételén keresztül – a bv. szervezetben bekövetkező rendkívüli események megelőzésében.

Fentiekén túl, 2024. március 01-jével minden agglomerációban kialakításra kerültek a KKMI „agglomerációs szervezeti egységei”, melyek az adott agglomerációban elhelyezett azon elítéltek kockázatértékelését és kategória-besorolását végzik, akikkel szemben 5 évet meghaladó, de 15 évet el nem érő jogerős, letöltendő szabadságvesztés-büntetés került kiszabásra, és a bűncselekményük jellege nem indokolja a (központi) KKMI illetékességében történő kivizsgálást. 2024-ben 1 175 fő kategóriába sorolását végezték el a KKMI agglomerációs osztályai. Ezen szervezeti elemek kialakítása tovább erősítette az agglomerációs központokkal és az egyes bv. intézetekkel való szoros együttműködést.

A bv. törvény módosításának két meghatározó eleme a fokozatokat, a rezsimszabályokat és a biztonsági kockázati besorolást felváltó új kategóriarendszer, valamint a fogvatartottak értékelését, előmenetelét biztosító kreditrendszer. A módosítások – új motivációs elemként – jelentősen támogatják a reintegrációs törekvéseket.

Az ötfokozatú rendszer rugalmasan igazodik a fogvatartottak biztonsági jellemzőihez, az I. kategória a

legenyhébb, az V. kategória a legrigorúbb. A kategóriák határozzák meg az elítéltek őrzését, mozgását, kapcsolattartását. A fogvatartottak kreditpontokat gyűjthetnek munkavégzéssel vagy a különböző programokon való részvétellel. A rendszer célja, hogy növelje az elítéltek együttműködési hajlandóságát a reintegrációs folyamatban.

A bv. törvény módosításának köszönhetően, a KKMI szakirányítói tevékenységét érintő változás is bekövetkezett.

A bv. törvényből kivezetésre került az Intenzív Börtönadaptációs Program, melynek helyébe a fogvatartás biztonságára különös veszélyt jelentő elítéltek részlegé lépett. Ennek szakirányítói tevékenységét immár a Fogvatartási Ügyek Szolgálat látja el, ugyanúgy, mint az első alkalommal végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték speciális részlegét is.

A KKMI a drogprevenációs részlegek tekintetében megőrizte a szakirányítói tevékenységét. Feladatkörébe tartozik továbbá a kiemelt bűnelkövetők központi befogadása mellett, a speciális kezelési programok kidolgozása és működtetése is. A KKMI egyedülálló kezelési programot biztosít olyan szexuális bűnelkövetők számára, akiknek 18 év alatti áldozata volt. Mindemellett börtönadaptációs programot is működtet erőszakos, életfogytig tartó szabadságvesztés-büntetést töltő elítéltek számára.

FELDERÍTÉS

A Felderítési Főosztály 2024-ben összesen 1 041 eset felderítésében működött közre, melyből 844 – fogvatartás biztonságát érintő vagy rendkívüli eseményekre vonatkozó konkrét információ – bv. szervezeten belül került felhasználásra, 197 bűnügyileg releváns értesülés pedig bv. szervezeten kívülre került átadásra. A szervezeten kívülre – az érintett társ rendvédelmi szervek, nyomozóhatóságok és ügyészségek részére – többnyire

folyamatban lévő büntetőeljárásokhoz kapcsolódó, új büntetőeljárás alapjául szolgáló, vagy korábban elkövetett, de eddig fel nem derített bűncselekmények releváns körülményeire (akár életellenes bűncselekményekre) vonatkozó információk átadása történt meg.

A Felderítési Főosztály Elemző-értékelő Osztálya végzi a belső és külső eredetű információk elemzését, értékelését. A feladat keretében az elemző-értékelő tevékenység alapvetően a társ rendvédelmi szervekkel történő együttműködésen alapszik, melyek közül kiemelendő az Országos Rendőr-főkapitányság, a Budapesti Rendőr-főkapitányság, valamint a Nemzeti Információs Központ, akikkel rendszeres adatcsere, illetve adatszolgáltatás kerül végrehajtásra.

A fentiekén túl a Terrorelhárítási Központ, az Alkotmányvédelmi Hivatal, a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat, illetve a Nemzeti Szakértői és Kutató Központ tartozik az együttműködésben kiemelt szereplők közé. ●

